

Procedura europeană de somație de plată

Lista studiilor de caz¹

Profesor Xandra Kramer, Universitatea Erasmus din Rotterdam

Cuprins

Întrebări studiu de caz I.....	2
Răspunsuri studiu de caz I	4
Studiu de caz II	12
Întrebări studiu de caz II	12
Răspunsuri studiu de caz II.....	14
Sugestii metodologice	17
Scopurile activității de formare și modurile de abordare	17
Materiale	17

Cofinanțat prin Programul „Justiție” 2014-2020 al Uniunii Europene.

¹ Elaborată în cadrul proiectului “Better applying European cross-border procedures: legal and language training for court staff in Europe”, Acord de grant nr: 806998. Traducerea în limba română a prezentului material a fost realizată de Școala Națională de Grefieri – Departamentul de relații internaționale. Pentru extrasele din hotărâri CJUE sau din legislația Uniunii Europene s-au folosit, în general, traduceri oficiale existente pe site-urile e-justice.europa.eu și curia.europa.eu.

Studiu de caz I

OneWeb GmbH este o companie cu sediul în Innsbruck (Austria) care oferă servicii de internet, inclusiv web hosting, stocare cloud și întreținere web. Aceasta oferă o gamă largă de servicii de internet, atât pentru întreprinderi, cât și pentru consumatori, dar mai ales pentru întreprinderile mai mici. În decembrie 2018, compania încheie un contract cu Galicia Turismo LLC, o agenție mică de turism, cu sediul în Vigo, Spania.

Contractul este încheiat prin intermediul site-ului OneWeb, unde își promovează serviciile și permite încheierea de contracte online. În vederea încheierii contractului, trebuie bifată căsuța ”Accept termenii și condiții”, care include un hyperlink către termenii și condițiile serviciilor. Condițiile prevăd, printre altele, că *”în situația ivirii unui litigiu care rezultă din sau în legătură cu acest contract, instanțele din Innsbruck (Austria) vor avea competență exclusivă.”*

Întrucât agenția de turism Galicia Turismo, în ciuda a numeroase notificări, nu plătește două facturi restante (pentru o sumă totală de 4.979 €), OneWeb decide să rezilieze contractul și, în consecință, o informează pe Galicia Turismo. OneWeb solicită valoarea menționată a facturilor, precum și o sumă de 1.500 €, datorată ca urmare a rezilierii, astfel cum a fost prevăzută în contract. Vrea, de asemenea, să solicite și cheltuielile de judecată.

Întrebări studiu de caz I

1. Ce proceduri europene pot fi folosite pentru recuperarea creanțelor transfrontaliere?

2. a) Ce procedură este cea mai potrivită pentru acest caz ? În răspunsul dumneavoastră, acordați atenție domeniului de aplicare al procedurii europene de somație de plată.
 - b) Ar putea OneWeb utiliza procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă pentru a solicita despăgubiri pentru profitul pierdut având în vedere că a trebuit să rezilieze contractul ?
 - c) Să presupunem că OneWeb începe procedurile în Austria și ar dori să utilizeze *Mahnverfahren* austriac, o procedură națională de colectare a creanțelor. Este posibil acest lucru ?
 - d) Care sunt principalele diferențe între utilizarea procedurii europene a somației de plată și utilizarea unei proceduri naționale ?

e) Ar putea fi folosită procedura europeană a somației de plată dacă OneWeb ar avea sediul în Elveția, presupunând că celelalte elemente ale cazului rămân aceleași, inclusiv alegerea instanței ?

3. Revenind la situația inițială, și presupunând că OneWeb vrea să introducă o cerere de somație europeană de plată, care instanță/e va/vor fi competentă/e în legătură cu această cerere ?

Exercițiu : Care State Membre au dat în competența unei/unor anumite instanță(e) soluționarea cererilor având ca obiect procedura europeană de somație de plată ?

4. Are OneWeb nevoie de reprezentare juridică pentru a introduce o somație europeană de plată ?

5. Să presupunem că OneWeb depune cerere la instanța austriacă. Cum ar trebuie să fie depusă cererea și, mai precis, se poate face acest lucru pe cale electronică ?

6. In cererea sa, OneWeb trebuie să:

- a) indice cauza acțiunii ?
- b) indice costurile și dobânda pe care le solicită ?
- c) anexeze documente justificative ?

7. Este îndreptățită instanța din Austria să solicite informații cu privire la cerere întemeiată pe legea austriacă ?

8. Trebuie ca instanța sau o altă autoritate competentă să-i comunice lui Galicia Turismo Formularul tip de cerere A?

9. Poate instanța să respingă cererea în cazul în care formularul de cerere nu conține informații referitoare la cauza acțiunii sau o descriere a elementelor de probă ?

Studiu de caz alternativ: Să presupunem că acest contract a fost încheiat cu dna. Gonzalez, o consumatoare domiciliată în Vigo (Spania), pentru găzduirea și întreținerea unui site web personal.

10. Este necesar ca instanța să examineze dacă penalizarea de 1,500 € datorată întârzierii efectuării plăților este abuzivă – având în vedere valoarea relativ scăzută a contractului – în sensul Directivei privind clauzele contractuale abuzive?

Răspunsuri studiu de caz I

1. Ce proceduri europene pot fi folosite pentru recuperarea creanțelor transfrontaliere?

Aceste proceduri sunt procedura europeană de somație de plată (Regulamentul nr. 1896/2006) și procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă (Regulamentul nr. 861/2007), astfel cum au fost modificate prin Regulamentul nr. 2015/2421. Acesta din urmă a modificat articolul 17, precum și articolele 30 și 31 din Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată și se aplică începând cu 14 iulie 2017. Aceste proceduri sunt menite să simplifice și să accelereze soluționarea litigiilor și să reducă costurile de recuperare a cererilor cu valoare redusă sau a cauzelor necontestate și elimină procedura de exequatur în scopul executării (a se vedea articolul 1 din Regulamentul nr. 1896/2006 și Regulamentul nr. 861/2007).

Ambele proceduri sunt disponibile pentru recuperarea creanțelor transfrontaliere în materie civilă și comercială și sunt opționale față de procedurile naționale disponibile (a se vedea articolele 1, 2 și 3 din Regulamentul nr. 1896/2006 și Regulamentul nr. 861/2007). Acesta este un litigiu comercial și nu este exclus din domeniul de aplicare (articolul 2, alineatul 2). Cele două diferențe esențiale sunt următoarele :

(1) Procedura europeană de somație de plată nu are o limită pecuniară. Procedura europeană a cererilor cu valoare redusă are o limită pecuniară – aceasta este de 5,000 € (art. 2, alineatul (1) din Regulament) => fapt care ar face ca, în principiu, să nu se aplice acestor pretenții.

(2) Procedura somației europene de plată se aplică numai pentru creanțele pecuniare necontestate (articolul 1 din Regulament). Procedura europeană a cererilor cu valoare redusă se aplică atât creanțelor contestate, cât și celor necontestate.

Pentru a stabili ce proceduri europene pot fi folosite, accesați portalul e-justice, utilizând următorul link: https://e-justice.europa.eu/content_dynamic_forms-155-en.do.

Regulamentul este obligatoriu și legislația națională nu trebuie să impună cerințe suplimentare, a se vedea cauza C-215/11, *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, *ECLI:EU:C:2012:794*, în ceea ce privește procedura somației europene de plată (dar același lucru este valabil și pentru procedura europeană a cererilor cu valoare redusă). Legislația națională joacă un rol în cazul în care regulamentele privind procedura europeană de somație de plată și cererea cu valoare redusă nu prevăd dispoziții, a se vedea articolul 26 din Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată și articolul 19 din Regulamentul de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

O a treia procedură europeană uniformă este procedura ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare (OAIC), care permite adoptarea de măsuri de protecție (poprirea asigurătorie a conturilor bancare) pentru asigurarea executării.

2. a) Care procedură este cea mai potrivită pentru acest caz? Valoarea totală a creanței este de 6.479 €, excluzând costurile și dobânzile. Acest lucru o descalifică, în principiu, de la aplicarea procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, care se aplică creanțelor a căror valoare nu depășește 5,000 EUR în momentul în care formularul de cerere este primit de instanța competentă, fără a lua în considerare dobânzile, cheltuielile și alte costuri (articolul 2 din Regulamentul de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă). OneWeb poate decide să nu solicite obținerea sumei de 1,500 € cu titlu de daune contractuale și, astfel, să se asigure că valoarea cererii sale este sub valoarea maximă instituită pentru procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă.

Opțiunea cea mai bună ar fi utilizarea procedurii europene de somație de plată, deși aceasta va funcționa numai dacă Galicia Turismo nu contestă cererea prin depunerea unei opoziții la somația europeană de plată, în conformitate cu articolul 16 din Regulament.

Domeniul de aplicare

În vederea aplicării Regulamentului procedurii europene de somație de plată, trebuie luate în considerare următoarele aspecte.

În raport de articolele 2, 3 și 4 din Regulament, sunt importante următoarele elemente:

- Art. 2 (1): „Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială în litigiile transfrontaliere, indiferent de natura instanței. Acesta nu reglementează materia fiscală, materia vamală sau materia administrativă, nici răspunderea statului pentru acțiuni sau omisiuni comise în exercitarea puterii publice (*acta jure imperii*).”
- Art. 2 (2) enumeră excepțiile de la domeniul de aplicare a regulamentului.

Materie civilă și comercială : Acest concept trebuie interpretat în mod autonom în conformitate cu jurisprudența CJUE (a se vedea cauza C-29/76, *LTU v Eurocontrol*, ECLI:EU:C:1976:137 și, mai recent, cauza C-551/15, *Pula Parking d.o.o. v Sven Klaus Tederahn*, ECLI:EU:C:2017:193). În acest caz, nu există nicio îndoială că este vorba despre o chestiune comercială. În plus, în acest caz nu se aplică niciuna dintre excepțiile prevăzute la articolul 2 alineatul (2). Acesta este un contract obișnuit de servicii între două părți comerciale.

Litigii transfrontaliere : Acest lucru este definit în continuare la articolul 3, care prevede „În sensul prezentului regulament, un litigiu transfrontalier este un litigiu în care cel puțin una din părți are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât statul membru al instanței sesizate.” Domiciliul urmează să fie stabilit în conformitate cu articolul 62 și articolul

63 din Regulamentul Bruxelles I (reformare) (nr. 1215/2012) (Alineatul 2 ; textul original face referire la vechiul regulament, articolul 50 și articolul 60 din Regulamentul 44/2001).

Momentul la care se apreciază caracterul transfrontalier al unui litigiu este cel la care se introduce cererea de somație europeană de plată (alineatul 3). În acest caz, această condiție este îndeplinită, deoarece părțile au sediul în țări diferite (Austria și Spania), ceea ce înseamnă că, în orice caz, instanța competentă – care urmează să fie stabilită în temeiul Regulamentului Bruxelles I (reformare) – va fi o altă instanță decât cea de la domiciliul sau reședința obișnuită a uneia dintre acestea.

Domeniul de aplicare în timp și spațiu : Regulamentul se aplică începând cu 12 decembrie 2008 pentru cererile înregistrate după această dată (articolul 33 din Regulament). Regulamentul a fost puțin modificat începând cu 14 iulie 2017 (prin Regulamentul nr. 2015/2421). Această modificare privește numai articolul 17 și articolele 30 și 31 din Regulamentul privind procedura europeană a somației de plată.

Regulamentul nu se aplică Danemarcei (articolul 32 din Preambul). Danemarca nu este considerată Stat Membru în sensul Regulamentului, a se vedea articolul 3(1).

Creanțe pecuniare: Articolul 4 prevede că se instituie o procedură europeană de somație de plată pentru recuperarea creanțelor pecuniare lichide și exigibile la data la care se introduce cererea de somație europeană de plată. Această cerință este îndeplinită în acest caz întrucât este vorba despre o creanță pecuniară lichidă și exigibilă. Costurile și dobânzile solicitate vor trebui menționate în Formularul tip de cerere A.

b) Ar putea OneWeb introduce procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă pentru a solicita despăgubiri pentru profitul pierdut întrucât a trebuit să rezilieze contractul? În principiu, aceasta poate solicita orice sumă legată de creanță, deoarece nu există un prag. Formularul tip de cerere A conține o secțiune separată privind penalitățile contractuale (a se vedea partea 8 din formular).

Obiectul principal al cererii va trebui încadrat în partea a 6-a formularului. Se poate pune întrebarea dacă profitul pierdut este suficient de specific și, în orice caz, valoarea ar trebui specificată, inclusiv motivul (neplata pentru creanța principală). Penalitatea contractuală de la partea 8 din formular ar include penalitatea de 1,500 EUR cuprinsă în contract în cazul în care rezilierea este justificată din cauza nerespectării contractului – obligația de a plăti pentru servicii – de către Galicia Turismo.

Este puțin probabil ca profitul pierdut să fie atât de mare. Deși examinarea de către instanță este mai degrabă restrânsă, în cazul în care o parte a cererii nu intră în domeniul de aplicare

sau o parte a acesteia pare a fi în mod clar nefondată, cererea ar trebui respinsă în temeiul articolului 8 coroborat cu articolul 11.

c) Să presupunem că OneWeb introduce cererea în Austria și ar dori să utilizeze Mahnverfahren austriac, o procedură națională de colectare a creanțelor. Este posibil acest lucru? Procedura europeană de somație de plată este o procedură opțională (la fel ca procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă). Acest lucru are legătură cu principiile proporționalității și subsidiarității ale legislației Uniunii Europene. Articolul 1 alineatul (2) se referă la procedurile naționale în special în ceea ce privește cererile care intră sub incidența articolului 4 .

De asemenea, Articolul 10 explică în mod clar faptul că regulamentul reprezintă o alternativă la procedurile naționale și că regulamentul nu înlocuiește și nu armonizează procedurile naționale existente. OneWeb ar putea, prin urmare, să introducă în continuare o cerere folosind Mahnverfahren austriac (sau o altă procedură internă).

Acest lucru poate fi datorat motivelor de familiaritate cu această procedură sau altor caracteristici care pot face procedura internă mai atractivă. Este necesar ca instanța austriacă să aibă jurisdicție internațională, ceea ce nu ar fi o problemă având în vedere alegerea instanței și articolul 25 din Regulamentul Bruxelles I (reformare). Unele informații privind sistemul juridic național și instanțele din Austria sunt disponibile pe portalul e-justiție, aici: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-at-en.do?member=1.

d) Care sunt principalele diferențe în utilizarea procedurii europene de somație de plată și a unei proceduri naționale? Acest lucru depinde de caracteristicile procedurii naționale, dar din perspectiva litigiilor transfrontaliere în Uniunea Europeană, avantajele utilizării procedurii europene de somație de plată sunt simplificarea și uniformizarea procedurii în întreaga Uniune Europeană, formularele fiind disponibile în toate limbile Uniunii, normele privind comunicarea sau notificarea, traducerile și executarea și eliminarea completă a procedurii de exequatur. Pentru folosirea unei proceduri interne într-un litigiu transfrontalier, se vor aplica normele Regulamentului privind notificarea și comunicarea actelor și cele din Regulamentul Bruxelles I (reformare). În ceea ce privește executarea, Regulamentul Bruxelles I (reformare) a păstrat mai multe motive de refuz, a se vedea articolul 45 din acesta și articolul 22 din Regulamentul procedurii europene de somație de plată (doar incompatibilitatea).

e) Ar putea fi folosită procedura europeană de somație de plată dacă OneWeb s-ar afla în Elveția, presupunând că toate celelalte fapte ale speței rămân aceleași, inclusiv alegerea instanței? Faptul că Elveția nu este un stat membru nu interzice aplicarea prezentului regulament ca atare. Cerința ca acest regulament să se aplice unui litigiu transfrontalier este îndeplinită. În cazul în care instanța austriacă este aleasă (caz în care Regulamentul Bruxelles

I (reformare) prevede că această instanță are competență), în timp ce Galicia Turismo își are sediul în Spania, atunci articolul 3 califică acest litigiu drept un litigiu transfrontalier. A se vedea și cauza C-627/17, *ZSE Energia a.s. v RG*, ECLI:EU:C:2018:941 în acest sens (noțiunea de „părți” se referă numai la persoanele implicate în calitate de reclamant și pârât, nu și la persoanele terțe implicate, și acestea trebuie să aibă domiciliul într-un alt stat membru decât cel în care se află instanța sesizată). În ceea ce privește cauza C-412/98, *Group Josi*, ECLI:EU:C:2000:399, este clar că, în sensul Regulamentului Bruxelles I (reformare), domiciliul reclamantului nu este relevant.

3. Revenind la situația inițială, și presupunând că OneWeb vrea să introducă o cerere de somație europeană de plată, care instanță/e va/vor fi competentă/e în legătură cu această cerere ? Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată face trimitere la Regulamentul Bruxelles I (această trimitere ar trebui înțeleasă ca referindu-se la ultima versiune, cea reformată, nr. 1215/2012). Alineatul (2) privește cererile consumatorilor și nu este relevant în acest caz. Formularul tip de cerere A se referă, de asemenea, la prezentul regulament. Cele mai recente forme, inclusiv modificările aduse prin modificarea Regulamentului 2015/2421, sunt disponibile pe portalul e-justiție: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do.

Partea a 3-a are în vedere criteriile de competență. Nr. 12 din aceasta se referă la alegerea instanței. În acest caz, contractul a prevăzut o clauză de alegere a instanței. Acest lucru este reglementat de articolul 25 din Regulamentul Bruxelles I (reformare). Alegerea se face în contract, iar un contract încheiat pe cale electronică este considerat a fi un contract scris (articolul 25, alineatul (1) litera (a) coroborat cu alineatul (2)).

Aceasta este considerată a fi o comunicare prin mijloace electronice, care oferă o evidență durabilă (în cauza C-322/14, *JC-322/14, Jaouad El Majdoub v CarsOnTheWeb*, ECLI:EU:C:2015:334, CJUE a confirmat acest lucru, cu condiția să poată fi făcut click pe acesta, descărcat și salvat). Acest lucru oferă competență exclusivă instanței din Austria, mai specific, din Innsbruck. Cu toate acestea, statelor membre li se permite să desemneze o anumită instanță, iar Austria a făcut acest lucru. Informațiile, în conformitate cu art. 29, sunt disponibile aici: a se vedea : https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1

Article 29(1)(a) - Instanțele judecătorești competente

Pentru cererile de emitere a unei ordonanțe europene de plată, numai Curtea Comercială din Viena are competență [articolul 252 alineatul (2) din Codul austriac de procedură civilă].

Exercițiu: Care State Membre au dat în competența unei/unor anumite instanță (e) soluționarea cererilor având ca obiect somația europeană de plată?

=> Folosiți portalul e-justiție https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-en.do și căutați în funcție de statul membru. Ar putea fi interesant să se discute despre motivul pentru care statele membre au decis să facă acest lucru, de exemplu, eficiența, despre o instanță care are o anumită expertiză în soluționarea cazurilor internaționale deoarece are aceeași competență și în procedura națională de somație de plată.

4. Are OneWeb nevoie de reprezentare juridică pentru a introduce o somație europeană de plată?

Una dintre caracteristicile procedurii europene de somație de plată este că reprezentarea juridică nu este necesară, indiferent de valoarea creanței care stă la baza cererii de somație de plată. A se vedea articolul 24 din Regulament în acest sens. Acesta nu ține seama de prevederile normelor naționale de procedură civilă într-un astfel de caz și, în acest sens, normele privind reprezentarea juridică sunt armonizate de către Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (același lucru este valabil și pentru procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă). Motivele pentru care nu este necesară reprezentarea juridică sunt reducerea costurilor și simplificarea accesului la justiție. Formularele standard, informațiile, îndrumările aflate pe portalul e-justiție, inclusiv formularele dinamice care pot fi completate online, ar trebui să ghideze utilizatorul. În plus, pe portalul e-justiție este disponibil un ghid practic: https://e-justice.europa.eu/content_order_for_payment_procedures-41-en.do.

5. Să presupunem că OneWeb depune cerere la instanța austriacă. Cum ar trebuie să fie depusă cererea și, mai precis, se poate face acest lucru pe cale electronică?

Articolul 7(1) din Regulamentul european al somației de plată prevede formularul tip de cerere A (Anexa I). Articolul 7(2) 2 enumeră informațiile care trebuie incluse (acest lucru este prevăzut și în formular). În conformitate cu articolul 7 (5), cererea se depune pe suport de hârtie sau prin orice alt mijloc de comunicare, acceptat de statul membru de origine și care poate fi utilizat de instanța de origine. Utilizarea mijloacelor de comunicare electronică este încurajată în cadrul procedurilor europene. Directiva privind semnăturile electronice se aplică dacă nu există un sistem național de identificare (alineatul 6). Regulamentul european al somației de plată nu impune statelor membre obligația de a permite depunerea electronică a cererii (deoarece aceasta este legată de sistemul judiciar și de progresul tehnologic). Statele membre trebuie să informeze ce mijloace sunt disponibile (articolul 7, alineatul (6); articolul 29 alineatul (1) litera (c)) și Comisia va pune aceste informații la dispoziția publicului (articolul 29, alineatul 2).

Revenind la portalul e-justiție, https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1, următoarele informații sunt valabile pentru Austria:

Article 29(1)(c) - Mijloace de comunicare

Transmiterea procedurii europene de somație de plată poate fi făcută fie pe suport de hârtie, fie electronic, folosind WebERV (un site dedicat justiției). În principiu, WebERV este deschis tuturor persoanelor fizice și juridice. Condițiile tehnice necesare pentru acesta sunt software-ul special și existența unei agenții de transmitere. O listă a agențiilor de transmitere curente poate fi găsită la <http://www.edikte.justiz.gv.at/edikte/km/kmhlp05.nsf/all/erv>.

Transmiterea prin fax sau e-mail nu sunt posibile.

6. În cererea sa, OneWeb trebuie să:

a) indice cauza acțiunii? Da, a se vedea articolul 7 (2) (d). Aceasta ar trebui să includă descrierea circumstanțelor invocate ca temei al creanței și a dobânzilor cerute. A se vedea, de asemenea, partea 6 din Formularul tip de cerere.

b) indice costurile și dobânda pe care le solicită? Da, a se vedea articolul 7(2)(b) și c, precum și părțile 7 și 9 din Formularul tip de cerere.

c) anexeze documente justificative ? Formularul tip de cerere prevede o descriere a elementelor de probă în sprijinul creanței, a se vedea articolul 7 (2) (e) și partea 10 din Formularul tip de cerere (probe scrise, declarații orale, expertiza, examinare sau altele, care urmează să fie specificate). Nu ar trebui să se anexeze dovezi.

În conformitate cu articolul 11 (1) (b), în cazul în care cererea este în mod vădit nefondată sau (c), reclamantul omite să trimită răspunsul pentru a completa sau a rectifica formularul în cazul în care partea referitoare la probe nu a fost completată, instanța va respinge cererea.

7. Este îndreptățită instanța din Austria să solicite informații cu privire la cerere întemeiată pe legea austriacă ?

Nu, acest lucru nu este permis dincolo de ceea ce este necesar în temeiul art. 7 din Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată. Această dispoziție este exhaustivă și legislația austriacă nu poate impune cerințe suplimentare. A se vedea Cauza C-215/11 *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794, ocazie cu care CJUE afirmă că articolul 7 „trebuie interpretat ca o reglementare exhaustivă a cerințelor care trebuie îndeplinite de o cerere de somație europeană de plată.” În acest caz, instanța poloneză a reținut că reclamantul nu a precizat valoarea obiectului litigiului în moneda poloneză, astfel cum se prevede în legislația poloneză, pentru a permite calcularea taxei pentru introducerea cererii. Aceasta nu este o cerință valabilă în temeiul Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată.

8. Poate instanța să respingă cererea în cazul în care Formularul tip de cerere nu conține informații privind cauza acțiunii sau o descriere a elementelor de probă?

Da, instanța poate respinge cererea, întrucât aceste cerințe sunt prevăzute de articolul 7, însă, potrivit articolului 9, reclamantul trebuie să aibă posibilitatea de a completa sau de a rectifica cererea.

Pentru aceasta, instanța va utiliza formularul B (Anexa II). În practică, sunt utilizate mai multe modalități informale de a obține în mod facil elementele lipsă, inclusiv trimiterea unui e-mail sau un apel telefonic. Această practică pare să fie în conformitate cu obiectivele Regulamentului. Instanța va trebui să stabilească un termen adecvat pentru completarea sau rectificarea cererii, a se vedea articolul 9 (2).

Numai în cazul în care cererea este în mod vădit nefondată sau este inadmisibilă, instanța poate respinge cererea.

9. Este necesar ca instanța sau o altă autoritate competentă să comunice sau să notifice Formularul tip de cerere către Galicia Turismo? Nu, procedura europeană a somației de plată este o procedură unilaterală. După examinarea cererii în conformitate cu articolul 8 – în special, cerințele privind domeniul de aplicare, competența și informațiile prevăzute la articolele 2, 3, 4, 6 și 7, precum și examinarea dacă cererea este întemeiată – somația europeană ar trebui să fie emisă. A se vedea, de asemenea, articolul 12. Somația europeană de plată însăși trebuie să fie comunicată sau notificată în conformitate cu art. 13-15, iar acest lucru determină termenul de opoziție la somația europeană de plată.

10. Este necesar ca instanța să examineze dacă penalizarea de 1,500 EUR în cazul întârzierii efectuării plăților este abuzivă – având în vedere valoarea relativ scăzută a contractului – în sensul Directivei privind clauzele contractuale abuzive?

În general, articolul 8 privind examinarea cererii prevede, în primul rând, analizarea cerințelor formale, a se vedea întrebarea anterioară. Cu toate acestea, instanța trebuie, de asemenea, să verifice dacă cererea apare a fi întemeiată și dacă partea referitoare la penalitatea contractuală prezentată ca atare de reclamant ar putea determina o examinare. Jurisprudența CJUE referitoare la Directiva privind clauzele abuzive clarifică faptul că aceste aspecte trebuie verificate *ex officio*. Având în vedere că, astfel cum prevede articolul 8, examinarea somației europene de plată poate fi efectuată cu ajutorul unei proceduri automatizate, iar în unele state membre acestea sunt prelucrate electronic sau nu implică participarea unui judecător, există o discrepanță. În cauza C-618/10, *Banco Español de Crédito*, EU:C:2012:349, CJUE a trebuit să examineze o clauză (posibil abuzivă) într-un contract de consum în legătură cu o procedură națională de somație de plată.

Instanța de trimitere a semnalat acest aspect prin raportare la procedura europeană de somație de plată, dar, deoarece a fost un caz național, CJUE nu a răspuns la această întrebare. În ceea ce privește procedura națională, CJUE a hotărât că judecătorul (sau membrii personalului instanței) trebuie să fie în măsură să evalueze *ex officio* corectitudinea unei clauze a consumatorului înainte de emiterea somației de plată. Este probabil ca acest lucru să fie valabil și pentru procedura europeană de somație de plată. Acest lucru poate fi posibil folosind articolul

10 din Regulament pentru modificarea cererii, folosind formularul C (anexa III). Instanța poate solicita reclamantului să modifice această parte din cererea sa.

Studiu de caz II

Pragoboard s.r.o. este o companie cu sediul în Praga (Republica Cehă), care produce și vinde produse electronice comercianților cu amănuntul din întreaga Europă. În 2017, aceasta încheie un contract de vânzare a unei anumite cantități de produse electronice la fiecare trei luni cu Electromesters BV, o companie cu sediul la Rotterdam, Țările de Jos. Contractul prevede că produsele electronice urmează să fie livrate la Rotterdam. Acesta include o clauză de alegere a instanței care prevede competența exclusivă a instanței de la Praga în cazul în care un litigiu apare din sau în legătură cu contractul.

La începutul lunii octombrie 2018, Pragoboard observă că ultimele trei facturi, pentru o valoare totală de 854.799,20 EUR, nu sunt încă plătite. O notificare trimisă prin e-mail pentru plata primei facturi a fost expediată deja cu o lună mai devreme, dar compania Electromasters nu a răspuns la aceasta. Pragoboard trimite Electromasters o notificare pentru toate cele trei facturi.

O lună mai tarziu, Electromesters răspunde că au existat unele probleme în plata facturilor din cauza unui nou sistem de administrare, dar că cele două facturi vor fi plătite înainte de sfârșitul anului, iar a treia în luna ianuarie. Cu toate acestea, până la sfârșitul lunii ianuarie, niciuna dintre facturi nu a fost achitată, iar Pragoboard anulează livrarea programată pentru luna ianuarie. Acesta trimite Electromasters o altă notificare și avertizează că va rezilia contractul și va percepe dobânda contractuală și costuri în cazul în care cele trei facturi nu sunt plătite până la 28 februarie 2019.

Până la această dată facturile nu sunt plătite și Pragoboard contactează un avocat pentru a întreprinde măsuri legale. Avocatul recomandă utilizarea procedurii europene de somație de plată. La 1 aprilie 2019, cererea de somație europeană de plată se depune la Instanța Districtuală competentă din Praga. Valoarea cererii este de 854.799,20 EUR pentru facturi, plus 3.567,59 EUR dobânzi și 3.945,25 EUR pentru cheltuieli de judecată, respectiv taxa de timbru, onorariul de avocat și costurile de traducere.

Întrebări studiu de caz II

1. Să presupunem că Formularul tip de cerere complet este depus la 1 aprilie 2019.

- a) Când ar trebui instanța să emită somația europeană de plată cel mai târziu?
 - b) Ar fi încă valabilă somația europeană de plată dacă ar fi emisă după această dată?
 - c) Cum ar trebui emisă somația europeană de plată?
 - d) Cum ar trebui să procedeze instanța după emiterea somației?
2. Să presupunem că Electromasters dorește să se opună somației europene de plată.
- a) În ce termen ar trebui să se opună somației?
 - b) Cum poate depune opoziția?

Exercițiu: Permite instanța cehă competentă depunerea pe cale electronică a opoziției?

3. Cum ar trebui să procedeze instanța în cazul în care primește o opoziție?
4. Ce ar trebui să facă instanța în cazul în care nu se primește nicio declarație (în termen) de opoziție?

Să presupunem că Electromasters nu s-a opus în termen somației europene de plată deoarece avocatul său, în mod eronat, nu a trimis instanței declarația de opoziție, ci avocatului lui Pragoboard, care susține că a primit declarația doar după expirarea termenului de depunere a opoziției.

5. Constituie acesta un motiv de reexaminare în temeiul Regulamentului procedurii europene de somație de plată?

Să presupunem că reexaminarea este respinsă și Pragoboard solicită executarea Somației Europene de Plată.

6. Cum ar trebui Pragoboard să solicite executarea?

Exercițiu: Ce limbi acceptă autoritățile olandeze de executare pentru somația europeană de plată și cum este reglementat acest lucru în Franța; ar trebui să aibă și *Electromasters* active în Franța?

Răspunsuri studiu de caz II

1. Să presupunem că Formularul tip de cerere complet este primit la 1 aprilie 2019.

a) Când ar trebui instanța să emită somația europeană de plată cel mai târziu? Acest lucru este reglementat de articolul 12 din Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, care prevede că instanța trebuie să emită somația europeană de plată în cel mai scurt termen și, în principiu, în termen de 30 de zile de la introducerea cererii. Cu alte cuvinte, somația ar trebui emisă la 30 aprilie (sau 1 mai). Expresia „în principiu” oferă o anumită marjă de manevră, iar Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată nu oferă orientări suplimentare cu privire la termenele limită, dar în cazul în care Formularul tip de cerere este complet și în absența unor circumstanțe extraordinare, somația ar trebui să fie emisă în termenul specificat.

b) Ar fi încă valabilă somația europeană de plată dacă ar fi emisă după această dată?

Da, termenul de 30 zile nu este imperativ. În practică, se întâmplă în mod frecvent ca somația să fie emisă după această dată și, deși nu este de preferat, acest lucru nu afectează valabilitatea.

c) Cum ar trebui emisă somația europeană de plată? Instanța va utiliza Formularul standard E prevăzut în Anexa V (valabilă la link-ul https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do). Acesta poate fi însoțit de hotărârea judecătorească, în formatul obișnuit. Conform articolului 12(2), somația europeană de plată se emite împreună cu o copie a formularului de cerere. Informațiile enumerate la articolul 12 (3) vor trebui menționate.

d) Cum ar trebui să procedeze instanța după emiterea somației? Instanța va trebui să comunice sau să notifice somația în conformitate cu legislația națională și cu articolele 13-15. Formularul de opoziție (formularul F) va trebui să fie comunicat împreună cu somația de plată, acest lucru fiind esențial pentru ca termenul pentru a formula opoziție să înceapă să curgă. Nerespectarea acestei cerințe va însemna că articolele 16-20 nu se aplică. (Case 119/13, *eco cosmetics*, ECLI:EU:C:2014:2144).

2. Să presupunem că Electromasters dorește să se opună somației europene de plată.

a) În ce termen ar trebui să se opună somației ? A se vedea articolul 16 (2), în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea somației către pârât.

b) Cum poate depune opoziția? Articolul 16 (1), utilizând formularul F (anexa VI). Acest formular va trebui să fie transmis pârâtului odată cu somația de plată. Opoziția ar trebui să fie

introdusă la instanța care a emis somația. Nu este obligatoriu ca pârâtul să precizeze motivele [a se vedea articolul 16 alineatul (3) din Regulament] și Formularul tip F.

Exercițiu: Permite instanța cehă competentă depunerea pe cale electronică a opoziției?

=> Informațiile relevante privind Republica Cehă pot fi găsite pe portalul e-justiție: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-cz-en.do?member=1.

Articolul 29 alineatul (1) litera (c) – mijloace de comunicare.

În conformitate cu secțiunea 42 din Codul de procedură civilă, următoarele mijloace de comunicare sunt acceptate:

- (a) **poștă electronică cu semnătură electronică avansată**, în conformitate cu Legea Semnăturilor Electronice nr. 227/2000, cu modificările ulterioare;
- (b) **poștă electronică fără semnătura electronică avansată;**
- (c) fax.

Comunicările realizate prin mijloacele menționate la alineatele (b) și (c) trebuie să fie urmate de trimiterea în original a formularelor în termen de trei zile, în lipsa cărora instanța nu le va lua în considerare.

3. Cum ar trebui să procedeze instanța în cazul în care primește o opoziție? În cazul în care se primește o opoziție în termen, în sensul articolului 16, procedura va continua în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres în formularul de cerere ca procedura să ia sfârșit în acest caz. A se vedea articolul 17 (1). Instanța va trece la procedura civilă de drept comun în conformitate cu procedura civilă cehă de drept comun și va informa reclamantul cu privire la aceasta, a se vedea articolul 17 (2) și (3).

4. Ce ar trebui să facă instanța în cazul în care nu se primește nicio declarație (în termen) de opoziție? În acest caz, instanța declară de îndată că somația europeană de plată este executorie, utilizând Formularul tip G (anexa VII). Instanța va verifica data la care a fost comunicată sau notificată somația de plată. A se vedea articolul 18 (1) din Regulament. Condițiile formale necesare dobândirii forței executorii sunt reglementate de legislația cehă (alineatul 2), iar instanța trimite somația executorie reclamantului (alineatul 3).

5. Constituie acesta un motiv de reexaminare în temeiul Regulamentului Somației Europene de Plată? Reexaminarea în cazuri excepționale este reglementată de articolul 20, iar jurisprudența CJUE indică faptul că aceasta trebuie interpretată în sens restrâns. Reiese clar din cauza principală (cauza 119/13, *Eco cosmetice*, ECLI:EU:C:2014:2144), unde nu au fost respectate cerințele de comunicare sau notificare prevăzute de articolele 13-15, CJUE nu a interpretat aceste norme pentru a acoperi această situație, dar a decis că nu se aplică normele

cu privire la opoziție și, în cele din urmă, o cale de atac națională ar trebui să tranșeze problema. În cazul de față, cea mai relevantă cauză CJUE este C-324/12 *Novontech-Zala kft. v Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH*, ECLI:EU:C:2013:205, în care termenul pentru a face opoziție a expirat, iar CJUE a decis că nerespectarea termenului de depunerea unei opoziții la somația europeană de plată, din cauza neglijenței reprezentantului pârâtului, nu justifică o reexaminare a somației respective de plată, din moment ce nerespectarea termenului nu constituie caz excepțional în sensul articolului 20 (1) (b) sau caz excepțional în sensul articolului 20 (2) din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată.

În mod similar, instanța competentă din Țările de Jos, Instanța Districtuală de la Haga (18 februarie 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:1353) a decis că acest comportament al avocatului poate fi atribuit părții în cazul în care opoziția a fost trimisă avocatului reclamantului (care a susținut că nu a primit o astfel de declarație), și pentru faptul că Formularul tip F informează pârâtul unde să introducă opoziția.

6. Cum ar trebui Pragoboard să solicite executarea? În conformitate cu articolul 19, nu este necesară nicio declarație de constatare a forței executorii, iar recunoașterea nu poate fi contestată. În conformitate cu articolul 21, procedurile de executare sunt reglementate de legislația statului membru de executare, care ar fi legea olandeză dacă – așa cum este cel mai probabil – executarea ar avea loc în Țările de Jos. Aceasta va fi executorie în aceleași condiții ca o decizie de executare emisă în statul membru respectiv. Reclamantul va trebui să furnizeze autorităților de executare competente o copie a somației europene, astfel cum a fost declarată executorie, și, după caz, o traducere. Refuzul executării se limitează la incompatibilitate în sensul art. 22.

Exercițiu: Ce limbi acceptă autoritățile olandeze de executare pentru somația europeană de plată și cum este reglementat acest lucru în Franța; ar trebui să aibă și Electromasters active în Franța?

NL: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-nl-en.do?member=1

Articolul 29 (1) (d) – Limbi acceptate

Articolul 8 (2) din Legea de punere în aplicare CEB:

2. O somație europeană de plată, declarată executorie de către instanța de origine într-un alt stat membru, se face în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (b) din regulamentul sau se traduce în olandeză.

FR: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-fr-en.do?member=1

Articolul 29 (1) (d) – Limbi acceptate

Limbile acceptate conform articolului 21 (2) (b) sunt: franceza, engleza, germana, italiana și spaniola.

În mod surprinzător, Franța a decis să accepte cinci limbi în acest scop!

Sugestii metodologice

Scopurile activității de formare și modurile de abordare

Scopul este reprezentat de familiarizarea cu domeniul de aplicare, cerințele de aplicare, examinarea cererii, emiterea somației, comunicarea sau notificarea somației și consecințele depunerii unei opoziții, precum și executarea unei somații europene de plată. Primul studiu de caz este un contract de servicii B2B (Business to Business / de la o afacere la alta), cu o variantă pentru un contract de consum. Al doilea este un contract de vânzări B2B.

În primul caz, sunt incluse domeniul de aplicare și prima parte a procedurii până la examinarea cererii, inclusiv cererile de completare, modificare și posibilitatea de respingere a cererii. Al doilea studiu de caz se concentrează pe costuri, emiterea somației, comunicare sau notificare, reexaminare și executare.

Cea mai bună modalitate de abordare a studiilor de caz ar fi împărțirea grupului în grupuri mai mici care să lucreze la cazuri, având în același timp acces la diverse materiale online și, în special, la portalul e-justiție. Cele mai importante cauze ale CJUE sunt integrate în întrebări și răspunsuri și ar trebui să fie disponibile.

Materiale

Materialele esențiale sunt:

- Regulamentul de instituire a unei proceduri europene de somație de plată
- Regulamentul Bruxelles I (reformare)
- Jurisprudența CJUE cu privire la aceste regulamente
- Regulamentul de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (doar pentru întrebarea 1 de la studiul de caz I)
- Acces la portalul e-justice.europa.eu